Advent

str. 2 – 3

**Vianoce
Silvester**

str. 4 – 5

DHZ Medzev

str. 6 – 7

**ZŠ Grundschule
Medzev**

str. 7 – 9

Milí Medzevčania,

v čase, keď Vám budú doručené tieto medzevské noviny, bude mať nové vedenie mesta Medzev - primátor a poslanci za sebou prvých sto dní. Aké boli tieto dni z môjho pohľadu, pohľadu primátora mesta Medzev? Stačí mi na to použiť jedno slovíčko - náročné. Napriek neľahkému obdobiu však musím povedať, že táto práca v prospech občanov mesta mňa ako aj mojich kolegov, poslancov mestského zastupiteľstva, veľmi napĺňa. Som veľmi rád, že každý jeden poslanec sa aktívne zapája do práce v prospech mesta a prináša zaujímavé podnety alebo návrhy. Možno ste čakali, že za sto dní sa dá urobiť viac vecí, ale žiaľ musím konštatovať, že ťažko sa nám tvoria už samotné priority, ktorým sa chceme venovať, lebo prevažujú problémy, ktorými sa musíme prioritne zapodievať. Medzev potrebuje zmenu a nové nastavenie takmer v každej jednej oblasti, ak sa má rozvíjať tak, aby v Medzeve mohli všetci jeho obyvatelia kvalitne a spokojne žiť. Keďže sme nedostali do vienka žiaden projekt v štádiu pred realizáciou, začíname takpovediac od nuly. Verím, že výsledky našej práce sa prejavia v najbližšej dobe. Prvé dni hneď odhalili aj slabé stránky nášho mesta ako nedostatočnú schopnosť bojovať so snehovou kalamitou, ďalej nás prekvapila zvýšená hladina rieky Bodva, večný problém - túlavé psy a iné. Dosiahli sme aj prvé úspechy, najmä ste mali možnosť vidieť našu zvýšenú aktivitu v kultúrnej oblasti, keďže sa nám

už podarilo zorganizovať niekoľko zaujímavých a Vami pozitívne hodnotených spoločenských podujatí. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa zapájajú do aktivít mesta a nezištne pomáhajú, verím, že im tento elán a energia vydrží počas celých štyroch rokov. Spoločne sme sa rozhodli zmeniť aj tieto naše medzevské noviny, aby ste mali viacrát ročne prehľad o tom, čo sa v našom mestečku udialo, ale aj o tom, čo pre vás pripravujeme na najbližšie obdobie. Zároveň sa nám podarilo opäť „spojiť“, aspoň v našich novinách, s Vyšným Medzevom, ktorý bude rovnako prispievať do nášho Medzevčana, a ktorý bude roznášaný do schránok vo Vyšnom Medzeve, čo mňa osobne veľmi teší. Meníme aj zameranie novín tak, aby si každý z vás našiel tú svoju rubriku, ten svoj príspevok. Pre mňa ako primátora mesta Medzev je dôležité Vás informovať o spoločných výzvach, vyzývať Vás na spoluprácu a hľadať spoločné riešenia. Tento rok by som chcel upriamiť Vašu pozornosť na odpady, keďže máme pred sebou rok, počas ktorého buď pochopíme dôležitosť triedenia a spätného zhodnotenia odpadu, alebo na budúci rok

budeme musieť výrazne zvýšiť poplatky za odpad, čo sa dotkne každého z nás. Tomuto problému bude venovaná samostatná rubrika. Tešíme sa na Vaše reakcie na nový obsah a privítame každý jeden podnet na jeho doplnenie alebo obmenu. Prajeme vám príjemné čítanie.

*Radoslav Gedeon
primátor mesta*

**Medzevskí
husári**

str. 10

Schadirattam

str. 10 – 11

Šport

str. 11 – 12

Adventný veniec

Na spríjemnenie predvianočnej atmosféry a pripomenutie si adventného obdobia si aj v našom meste skrášľujeme centrum práve adventným vencom. Tento rok sme ho vytvárali už po štvrtýkrát. Samotná veľkosť venca predpokladá zapojenie množstva pomocníkov. Ďakujeme rodine Pačayovej za poskytnutie priestorov na tvorbu venca. Bez čačiny by sme sa nikam nepohli, práve tento nevyhnutný materiál nám zabezpečili tí najpovolanejší – pracovníci Mestského podniku lesov Medzev. Najväčšia vďaka však patrí pani Marte Bognárovej a pani Ivete

Pačayovej, ktoré svojimi šikovnými rukami vytvorili celý veniec. Samotná výzdoba už bola veľkou zábavou pre všetkých zúčastnených. Bez zamestnancov MsPS by však veniec nestál na svojom tradičnom mieste – pred kostolom. Najkrajšou bodkou za tvorbou medzevského adventného venca bolo jeho vysvätenie pánom farárom po svätej omši na 1. adventnú nedeľu. Veríme, že jeho postupné rozsvetovanie sa vám spríjemnilo predvianočný čas a všetkým zúčastneným aj touto cestou ďakujeme.

MsKS mesta Medzev

Čakanie nemusí byť nuda

Stále sú úrady, ambulancie, kde človek čaká celé hodiny, kým nepríde na rad. Zažívame to všetci. Nie tak dávno som takto čakal na vydanie dokladov v preplnenej čakárni a všimol si ľudí, ktorí si rôzne krátili čas. Niektorí s mobilom v ruke, iní rozhovormi a iní len prešľapovaním na mieste. K mamičke sediacej vedľa mňa pribehlo dievčatko a rezignovane vyhlásilo: „Mama, ja sa nudím!“. Spomenul som si na starčeka, ktorý býval sám v byte na košíckom sídlisku. Keď som sa ho pýtal, čo robí po celé dni, odpovedal: „Je-

den deň čakám na pani s dôchodkom a tridsať dní na pani s kosou“. Jeho odpoveď sa mi nepáčila. Bolo to pre mňa príliš pasívne, rezigované.

Každý čaká na príchod niekoho alebo niečoho. Na deň mieru, uzdravenia, nájdenia partnera, uzmiernenia, navštívenia, narodenia dieťaťa... na „deň stretnutia“ s tým dobrým, v ktoré dúfame a po ktorom túžime. Tento postoj je mi milší, má v sebe túžbu a nádej. Latinsky sa čas očakávania príchodu – príchod povie „adventus“. A tak sa dá povedať, že celý náš život

je prežívaním väčších či menších adventov. Čakať na mnohé dobré veci sa nemusí len so založenými rukami. Tomu, čo čakáme sa dá ísť často naproti. Ak čakám na stretnutie so živým partnerom, môžeme pre to niečo urobiť. Ak čakáme na zmierenie, môžeme vyjsť zo svojej ulity. Ak vyzeráme zlepšenie vzťahov, môžeme začať od seba.

Pre nás, kresťanov, je advent – očakávanie stretnutia so Spasiteľom – životným štýlom. Prežívame svoj život ako čas, keď sa s nádejou a radosťou na toto stretnutie pripravujeme. Pripomíname si to počas dvadsiatich štyroch dní adventu a následného radostného

dňa stretnutia - Vianoc. Rád by som sa aj takto chcel poďakovať všetkým, ktorí nás počas toho minuloročného adventu a sviatkov Božieho narodenia sprevádzali svojou službou. Často nenápadnou, ale nenahraditeľnou preto, aby sme tento čas mohli prežiť naplno aj v našom kostole. Moje poďakovanie patrí našim kostolníkom a kostolníckam a celému tímu okolo nich. Kantorkám a spevokolom, miništrantom a dobrovoľníckam i dobrovoľníkom, ktorí prispeli svojou obetavou prácou pri príprave adventu i Vianoc. Po posledných rokoch spojených s pandemickými obmedzeniami sa nám do kostola v adventnom čase vrátili aj koncerty.

Za čo ďakujem speváckemu zboru Melodie a Základnej umeleckej školy. A veľká vďaka patrí i Mestu Medzev na čele s p. primátorom a našej dychovke Medzevčanka za možnosť stráviť pekné chvíle v radostnom stretnutí po polnočnej sv. omši, s dobrou hudbou a ešte lepším hrejivým punčom v ruke.

Prajem nám všetkým, nech ani počas týchto dní nezabúdame na Vianoce - deň radostného stretnutia a nech celoživotné očakávanie tohto stretnutia neprežívame ako nudu, ale ako nádej a radosť.

Váš farár Peter

Správa od Mikuláša

Našej redakcii sa podarilo spojiť s Mikulášom a priniesť čitateľom dojmy z jeho minuloročného pôsobenia. Zamerali sme sa na Medzev a Vyšný Medzev. Nadregionálne, či dokonca celosvetové

zhodnotenie Mikulášskej sezóny je zatiaľ nad rámec pôsobnosti nášho občasnika.

Ale k veci. Hneď na začiatku nám Mikuláš potvrdil všeobecne známe pravidlo, že celé podujatie

nezabezpečuje nikdy sám. Budme realisti, kto by mu uveril, že jedna osoba môže zvládnuť povzbudzovať deti na celom svete v ich úsilí spolupracovať s rodičmi, učiteľmi, trénermi a inými autoritami na pokiaľ možno bezproblémovom spolužití, poslúchaní. A to ešte v hektickom predvianočnom období. Nejde to. Preto už tradične spolupracuje s miestnymi skupinami aj s jednotlivými rodinami. S dôverou sa na nich obracia pri prípravných procesoch a on sám prichádza osobne finalizovať samotnú oslavu.

Zaujímavo poňali oslavu vo Vyšnom Medzeve. Bolo citelné, že si Mikulášovu dôveru vážia. Na nádvorí Kultúrneho domu pripravili Mikulášovi gauč, na ktorý ho usadili. Mal k dispozícii veľký kôš, v ktorom boli balíčky. Pripravili ich v rodinách z dovezeného mikulášskeho materiálu. Deti sa pri preberaní balíkov snažili Mikuláša zabaviť. Všetci si spolu užili kultúrny program, pozostávajúci z blokov recitácie, spevu a tanca. Dospelí sa mohli osviežiť aj punčom a kávou. Podujatie sa ľuďom páčilo a malo úspech.

V Medzeve bol odlišný scenár. Tu Mikuláš delegoval prípravu balíčkov na Mestské kultúrne stredisko a Centrum pre deti a rodiny. Aby si šetril sily, pripravili preňho koč s konským záprahom. Prešiel sa v ňom mestom a zastavil sa v parku za kostolom, kde deti predviedli pripravený program. Samozrejme nielen Mikulášovi, program bol pre všetkých. Páčilo sa aj vystúpenie detských amatérskych tanečníčok. Vyvrcholením celého programu bola známa pesnička Jingle bells. Vďaka konskému záprahu stihol Mikuláš prejsť všetky ulice, nevynechal ani Kováčsku ulicu na druhom brehu Bodvy a zastavil sa aj u našich nových susedov z Ukrajiny v ich núdzovom domove. Všade rozdával balíčky, úsmevy, dobrú náladu a radosť. Občerstvenie pre Mikulášových pomocníkov a všetkých ostatných, ktorí pomáhali bolo pripravené na sále MsKS.

Ešte jednu vec je nutné spomenúť. Mikuláš kľádol našej redakcii na srdce, aby sme nezabudli na tradičný asistenčný doprovod, anjela a čerta. Boli tu aj v decembri, v oboch obciach. Treba povedať, že prítomnosť čerta bola vlastne len formálna, pretože všetky deti boli vyhodnotené ako poslušné. Ale človek nikdy nevie, my sa pre istotu budeme snažiť aj v roku 2023.

To posledné, čo od Mikuláša a redakčnej rady sprostredkujeme našim čitateľom, je veľké poďakovanie každému, čo sa na príprave mikulášskych podujatí podieľal aj zúčastnil. Všetci sa stali pomocníkmi Mikuláša a poslami radosti, ktorú tento sviatok prináša medzi deti. A to už je niečo!

Jozef Schmiedl

Vianočný koncert spevokolu Melodie

**„V dolinách, keď za večera zaznie zvonov hlas,
z neba na zem, keď pozerá sa prvej hviezdy jas,
Vianoce sa u nás slávia, a nielen u nás...
Vianoce sa slávia všade,
a my spevom, melódiou, s láskou vám ich prinášame.“**

Predvianočný koncert spevokolu Melodie sa konal 11. decembra 2022, na tretiu adventnú nedeľu, označovanú ako radostná, v našom medzevskom kostolíku pod názvom Láska prišla k nám. Toto naše už tradičné vystúpenie je vyvrcholením celoročnej práce a účinkovania v rámci kultúrno-spoločenského diania v našom

meste. Výnimkou boli len roky pandémie.

Aj tento koncert sa konal po trojročnej pauze a preto nám, a myslím, že aj občanom nášho mestečka, už tak veľmi chýbal. Veľmi sme sa naňho tešili, poctivo sme nacvičovali, aj keď mnohé z nás bojovali s chrípkou, nevzdávali sme to. Veď aj na samotnom

koncerte spevokol nebol v plnej zostave. Mali sme problémy s ozvučením, až tesne, deň pred samotným koncertom, sa podarilo riaditeľovi Mestských lesov, Mgr. Marcelovi Pačayovi, ktorý bol aj naším sponzorom, na tretíkrát konečne ozvučenie zabezpečiť. Ďalšou nepríjemnosťou, s ktorou sme nepočítali, bolo počasie, ktoré nás

všetkých v nedeľu ráno prekvapilo nádielkou 20 centimetrového mokrého snehu. Hotová kalamita.

Ale aj napriek tým všetkým prekážkam sme dali zo seba všetko, chrám sa naplnil a zbor Melodie predviedol perfektný výkon.

Jednotlivé piesne nasledovali chronologicky za sebou od privítania adventu, víťania Vianoc, Dobrej noviny narodenia nebeského dieťaťa, jeho kolísania v jasličkách, vďakyvzdaním Panny Márie za jej nebeský dar až k oslave „On prišiel k nám“.

Celý koncert bol sprevádzaný krásnym umeleckým slovom našej Stelky.

Veríme, že sa naše piesne páčili, že splnili svoje poslanie navodiť správnu vianočnú atmosféru.

Celé toto krásne sviatočné popoludnie sme zakončili malou recepciou, na ktorú sme pozvali predstaviteľov nášho mesta.

Touto cestou ďakujeme našim verným priateľom, známym, všetkým zúčastneným, ďakujeme vedeniu mesta, že našu snahu ocenili krásnou červenou ružičkou pre každého účinkujúceho. Veľké poďakovanie patrí našim rodinám, ktoré nás v našom krásnom poslaní, rozdávať lásku v piesňach, podporujú. Veľmi si to ceníme a veríme, že o rok sa opäť stretneme.

**„Otvorte svoje srdcia
dokorán,
nech melódia Vianoc,
môže prísť aj k vám...“**

S láskou spevokol Melodie

O vianočných trhoch

Tešíme sa, že dorazili aj k nám. Predtým sme ich poznali len z veľkých miest. Očarila nás ich noblesa, veľkoleposť a bohatá ponuka v európskych metropolách. Zúčastnili sme sa na nich mnohí aj v Košiciach. Že prídu až k nám, s tým väčšina z nás nerátala.

Prišli. Vďaka vynaliezavos-

ti a šikovnosti ľudí sa podarilo v krátkej dobe zorganizovať a pripraviť Vianočné trhy aj v Medzeve. Prvýkrát a úspešne. Časť námestia dočasne prestala byť pod nadvládou áut a bola k dispozícii pre ľudí. V rade stáli stánky, ponúkajúce fu-jary a píšťalky (Bandy Ballasch), nože (Imrich Neumann), výrobky

z dreva (Hawra), medzevské koláčiky (Renny), kovárske výrobky (Art of Flame), vianočné dekorácie (včelár Ervín), výrobky z dreva (Hudákovci), ručne vyrobené mydlá a vianočné sviečky (Milena Schmiedt), keramické výrobky (Olina Schmiedtová), zabíjačkové špeciality (mäsiar Mirek) a Hava-

na Club s občerstvením. V ponuke bol aj nekomerčný charitatívny primátorský punč a charitatívna

kapustnica od DHZ. Výťažok z predaja týchto dobrôt bol 555,- Eur a bol odovzdaný rodine Veščákovcov (rozhodnutím občanov).

Kultúrne pozadie našich Vianočných trhov zabezpečila naša dychová hudba Medzevčanka a Peter Kaleta. Pesničkami pre dobrú náladu prispeli Tomáš Súčik a Marek Lacko. O ozvučenie sa postaral Gabriel Böhm. Na začiatku nechýbal príhovor primátora mesta Radoslava Gedeona.

Čo dodať? Snáď iba jedno ďakujeme od všetkých tým, ktorí to

vymysleli, a niekoľko dní pripravovali. Celé sa to stalo 17. decembra 2022.

S témou vianočných trhov nekončíme. Miniaturizáciou, až atomizáciou sídla, v ktorom sa uskutočnili na sklonku minulého roku vianočné trhy pokračujeme do Vyšného Medzeva. Tamojší Jäger pub je naozaj vidieť pri takmer všetkých spoločenských podujatiach v dedine. Vianočné trhy zorganizovali na nádvorí Kultúrneho domu, pre posilnenie a potešenie účastníkov trhov pripravili peče-

nú klobásku, grilovaný oštiepok, varené víno a punč. Nechýbal program pre deti a potešenie pre oči, vianočné svetelné figuríny. Tri soboty sa mali návštevníci možnosť stretnúť a zabaviť. Prvé trhy boli 3. decembra, ďalšie, aj s kolárskym turnajom 10. decembra, a nasledujúce 17. decembra. Bolo to poňaté inak, ako v meste („dole“) a je fajn, že ponuka na možnosti stretávať a zabaviť sa, je o niečo širšia.

Jozef Schmiedl

Silvester

Je 31. 12. 2022 22:00 hod. a na námestí sa schádzajú prví Medzevčania. Pripravené pre nich je varené víno, tradičný primátorský punč a niečo drobné na zahryznutie vo forme „picovníkov“. O skvelú zábavu sa na pódii stará ako tradične pán poslanec Gabriel Böhm. Ľudí postupne pribúda, zábava sa stupňuje, varené víno sa mlieňa. Odpočet posledných sekúnd roka 2022 sa zobrazuje na kostolnej veži:

10, 9,... 3, 2, 1 šťastný nový rok!

Súčasne s prvými sekundami nového roka rozbieha svoj ohromujúci ohňostroj p. Fehér z Debrade. Niekoľkominútová šou sleduje niekoľko desiatok ľudí, čo neváhali a prišli na námestie privítať Nový rok 2023.

Spoločne sme si popriali najmä zdravie, pokoj a lásku. Zábava pokračuje, všetci sa výborne bavia, čas rýchle plyní. Zaželajme si spoločne veľa takýchto príjem-

ných chvíľ. Ďakujem všetkým, ktorí k takejto vynikajúcej atmosfére prispeli svojou troškou. Bol to skvelý začiatok nového roka.

*Radoslav Gedeon
primátor mesta*

Filmové popoludnie

Časť našich občanov sa určite pamätá na časy, keď sa ešte filmy premietali v starom medzevskom kine. Mládež, i tí skôr narodení, sa pravidelne stretávali a viac spolu komunikovali. Nie je od veci pozrieť si dobrý film v pohodlí svojej obývačky, ale úplne iný zážitok je to v premietacej sále.

Obnoviť tradíciu sa rozhodlo mesto Medzev v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom. Dňa 28. januára prebiehalo v Historickej sále filmové popoludnie.

Najmenší si prišli na svoje pri rozprávke No počkaj!. Pre väčšie deti sa premietala kreslená rozprávka Odvážna Vaiana. Večerné predstavenie pre dospelých sa začalo večer o 19:00 hod. Premietal sa film Malá ríša, ktorého časť

bola natáčaná v areáli bývalého závodu Sandrik Štós. Zaujímavosťou je, že ako komparzisti tam hrali aj občania Medzeva, Štósu a Smolníka.

Sme radi, že ľudia nezanevrelí na kultúru a mali o toto podujatie záujem.

V blízkej budúcnosti pripravujeme viac takýchto akcií, o podrobnostiach budeme občanov priebežne informovať.

redakčná rada

DHZ Medzev

História a súčasnosť

Doklad o založení Dobrovoľného hasičského spolku v Medzeve sa zachoval na zakladacej listine z 10. februára 1878. Jej kópia je vystavená v hasičskej zbrojnici. Zakladajúci členovia boli vedenie - Tomasch Tamás, Göbl Maté, Schürger János a ďalších 23 členov. Na konci roka mal spolok 30 členov. V roku 1887 mala hasičská jednotka v Medzeve dve ručné striekačky a niekoľko metrov hadíc. Najväčší požiar v Medzeve sa strhol v septembri roku 1892. Zhorela pri ňom veža a strecha kostola. Oheň zasiahol aj starú školu (teraz 17 bytovú jednotku) a rozšíril sa na Štósku ulicu. Pomáhali hasiť hasiči zo Štósu, Smolníka, Smolníckej Huty a Nálepky. Po tomto ničivom požiari zaviedli hasiči hliadkovanie z veže kostola. Hasiči nielen chránili obyvateľov mesta pred požiarmi

a prírodnými živlami, ale zapájali sa aj do spoločenského života. Dokladom je jedna z najstarších zachovaných fotografií v Medzeve z roku 1899, zachytávajúca hasičskú dychovku. Aj v Lucia Bani mali hasiči dychovú hudbu.

Hasičský zbor tvoria ľudia. Najdlhšie slúžiacim veliteľom bol pán Jozef Bernáth. Ako 16-ročný vstúpil do radov hasičov a od r. 1958 do roku 1979 bol veliteľom v Medzeve. Zomrel v roku 1988.

Najstarším aktívnym hasičom bol pán Jozef Freiman, ktorý sa dožil 90 rokov v roku 2012. Najstarší členovia, aktívni aj v súčasnosti sú Martin Benedik, do roku 2012 člen pléna OV DPO Košice-okolie a od roku 1979 predseda DHZ, Juraj Schmer, podpredseda OV DPO Košice-okolie a od r.1979 veliteľ DHZ. Podľa informácií boli členmi DHZ aj Viliam Tischler, Štefan Filčák, Viktor Beňa, Štefan Tóth, Mikuláš Pačai, a mnoho ďalších. V súčasnosti medzi starších členov patria Martin Benedik, Juraj Schmer, Augustín Pačai, Viktor Schmer, Gabriel Revický, Valter Marinčák, Jozef Hulič, Kvetoslava Benediková, Helena Schmerová, Gertrúda Frantzová, Milan Karčák. Pred rokom 1989 mal DHZ v Medzeve aj 130 členov, v roku 1990 mal 31 členov a v súčasnosti je evidenčný stav 50 členov. Súčasný veliteľ DHZ je od r. 2007 je Karol Schmer. Partnerskými hasičskými zborními sú SDH Holice ČR, OSP Kadlub PL, OSP Glinik Zabovrovske PL a FWF Waldenbuch.

Najstaršia technika, ktorou disponuje DHZ Medzev, je ručná striekačka z roku 1877. Pred rokom 1989 mali hasiči jedno vozidlo CAS 25, 4 čerpadlá a výstroj pre 30 členov. V roku 2000 sa podarilo získať za pomoci vtedajšieho predsedu KNS na Slovensku pána Bartolomeja Eibena, pána Oskara Marcziho z Karpat-skoneckého Landslanschaftu v Nemecku vozidlo Mercedes TLF 16 z mestečka Waldenbuch. V roku 2009 dostalo mesto do daru z kliniky z Kölnu vozidlo Ford, čerpadlo PPS 8 a výstroj, za čo vďačí p. Klausovi Brauschovi. V roku 2009 bol slávnostne odovzdaný mestu výstroj 5 zása-

hových oblekov a 5 prilieb z hasičskej jednotky US Steel Košice.

Najväčším ocenením práce hasičov v Medzeve bola návšteva podpredsedu vlády SR a ministra vnútra Róberta Kaliňáka v máji roku 2010, kedy bolo mestu odovzdané vozidlo IVECO DAILY s čerpadlom Magirus a 6 dýchacími prístrojmi. V roku 2011 sa podarilo dokončiť aj rekonštrukciu hasičskej zbrojnice, aby spĺňala požiadavky hasičskej stanice. Slávnostné posvätenie budovy a techniky vykonal medzevský farár pán Miroslav Porvazník, pán dekan zo Štítnika Jozef Sokolský a pán farár zo Štósu. V roku 2021 sa nám podarilo získať špeciálnu techniku PK 60.

Za podpory poslancov a primátora mesta sa v roku 2022 podarilo prevziať v Havlíčkovom Brode Tatra 815 cisternu a dovieť ju do Medzeva.

Oslavy veľkého výročia založenia hasičského zboru sa konali v soboru 11. februára. Osláv sa zúčastnili pán Ing. Miroslav Semanič, člen prezídia DPO SR, Ing. Miloš Kováč, riaditeľ OR HaZZ Košice-okolie, Ing. Peter Vidašič z OR HaZZ Košice-okolie, primátor mesta Mgr. Ing. Radoslav Gedeon, starostovia obcí, delegácia mesta Holice z Čiech, delegácia obce Szomolya z Maďarska a hasiči z Malej Idy, Paňoviec, Lucia Bane, Nováčan, Šemše, Poproča a zo Štósu.

Začínalo sa slávnostnou svätou omšou v našom kostole o 9:00. Po omši sa konal na námestí pred kostolom obrad posvätenia hasičskej Tatry 815. Tatra posvätil náš farár Peter Tirpák a náš kaplán Peter Nemec. Vozidlo pokrstil primátor mesta Radoslav Gedeon. Po

obrade predviedli hasiči z HaZZ z Moldavy nad Bodvou dynamickú ukážku vyslobodzovania zranenej osoby z havarovaného vozidla.

Následne sa oslavy preniesli do historickej sály starej radnice.

O 11:00 začala slovenskou, českou a maďarskou hymnou slávnostná schôdza. Kultúrnym programom ju spestrili deti z Materskej školy pod vedením Gabriely Langovej a Moniky Nižníkovej. Nasledovalo

ocenenie nášho DHZ a poďakovanie a pozdravy partnerských zborov. Ôsmi hasiči z nášho zboru boli vyznamenaní za zásah na Partizánskej ulici dňa 12. decembra minulého roku.

Najveselšou časťou osláv bol hasičský ples. S kultúrnym programom vystúpila ZUŠ Medzev, a to hneď dve tanečné skupiny. Jedna z Medzeva pod vedením pani učiteľky Tomášchovej, druhá z Malej Idy pod vedením pani učiteľky Brandoburovej. Prekvapili repéri z Hasičskej stanice. Bol to darček DHZO Štós našim hasičom k výročiu. Program pokračoval neformálnou zábavou až do svojho prirodzeného postupného útlmu.

A nakoniec, pretože všetkým chutilo, dodávame, že to, čo sa na plese zjedlo uvaril Ľubo Fabián.

Gerhard Ballasch

Základná škola Grundschule Medzev

V. Kureková 8.D, M. Horváth 8.D, T. Jankuvova 7.D, S. Bučková 8.D

Vianočný výpredaj

Dňa 21. 12. 2022 sa po „koronovej“ pauze uskutočnil tradičný vianočný výpredaj. Výpredaj organizovalo OZ EDUCATION pri ZŠ – Grundschule Medzev pod vedením pani uč. P. Schmerovej.

Počas celého decembra sme zhromažďovali oblečenie, hračky a nepotrebné veci z domácností. Deň pred výpredajom sme ich triedili a pripravovali lavice a vianočnú výzdobu v našej telocvični. Mimochodom, v telocvični mal výpredaj svoju premiéru, takže sme mali aj mierne obavy, ako to všetko zvládneme.

Z kabinetu a skladu telesnej výchovy sme nosili obrovské množstvo tašiek s vecami, chlapci mali workoutové cvičenie s lavicami, ktoré smerovali z pavilónov do telocvične. Bola to riadna makačka, ale aj zábava zároveň. Preberali sme hračky, plyšáky, knihy, oblečenie, rôzne dekoratívne predmety, obrusy, vešali oblečenie na vopred zhotovené vešiaky a pripravovali symbolické cenovky a pokladničky. Niektorí z nás dotvárali vianočnú atmosféru – zdobili stromček, vešali ozdoby, svetelné reťaze a púšťali vianočné koledy. Aby

všetko naozaj fungovalo, bolo potrebné rozdeliť si úlohy na ďalší deň. To bola výzva! Nakoniec sme sa dohodli a nevedeli sa dočkať prekvapení ďalšieho dňa.

Ráno sme nedočkavo čakali na prvé pokyny, a potom sme odišli na svoje predajné miesta. Prví kupujúci prichádzali hneď ráno. Boli to naši najmenší. S iskričkami v očiach potešili svoje dušičky a drobnosti nakúpili aj pre svojich najbližších. Hračky sa rýchlo míňali a naše triedy (hlavne na 1. stupni) sa postupne menili na hračkárstva. Bolo zaujímavé

a zároveň dojímavé sledovať, ako pre niekoho zdanlivo nepotrebné predmety ožívajú a dostávajú tak druhú šancu. Podobne to bolo aj s oblečením a ostatnými vecami.

Neskôr bol výpredaj sprístupnený aj verejnosti. Mnohí sa potešili detským veciam, ale na svoje si prišli aj dospelí, ktorí si kupovali oblečenie pre seba, rodinných príslušníkov, rôzne dekorácie a iné predmety.

Spolu sme vyzbierali 1440 Eur a venovali ich Spoločnosti detskej onkológie v Košiciach.

Ďakujeme učiteľom za zorganizovanie tejto výnimočnej akcie, rodičom, žiakom a verejnosti, ktorí poskytli obrovské množstvo šatstva a iných vecí, všetkým kupujúcim, ktorí sa na výpredaji zúčastnili. Bez Vás všetkých by nebolo možné takou úžasnou sumou prispieť na dobrú vec!

Ďakujeme!

Integrácia na našej škole

Integrácia je cudzie slovo prebraté do slovenčiny z latinského jazyka. Význam slova podľa wikipédie je „spojenie častí do jedného celku, scelenie, ucelenie, zjednotenie, združovanie.“ Naša ZŠ – Grundschule Medzev je veľmi špecifickou výchovno-vzdelávacou inštitúciou, kde sa stretávajú viaceré národnosti či etniká. Našou prvoradou úlohou a hlavným cieľom je zabezpečiť nesegregované prostredie pre všetky deti. Jedným z riešení je multikultúrny prístup, ktorý by pomohol majoritným, ale aj minoritným žiakom pozeráť sa na svet inými očami. Škola je priestor, kde sa stretávajú žiaci z rôznych spoločenských a kultúrnych pomerov a je len na nás, aby sme im umožnili vzájomne sa stretávať, spoznávať, pretože to je jediná cesta ako prekonávať predsudky a vzájomne sa inšpirovať, obohacovať a tolerovať.

PRIESTOR NÁS SPÁJA – NÓRSKE GRANTY

Dňa 24. 6. 2022 sa v sále MsKS uskutočnila premiéra divadelného predstavenia s názvom Spurensuche – Hľadanie stôp. 28 divadelníkov z našej školy, ktorí sa zapojili do partnerského projektu Priestor nás spája, predviedlo krátke divadielko z čias osídľovania nášho regiónu nemeckými kolonistami. Leitmotívom celého predstavenia bolo vzájomné spolužitie rôznych etníc a národností na regionálne zmiešanom území a ich budúcnosť. 25. 6. 2022 sme

sa predstavili aj v Moldave nad Bodvou na slávnostiach mesta spolu s partnerskými školami a združeniami.

Divadelníci boli z rôznych tried, zapojili sa aj naši rómski spolužiaci, čo bolo určite veľkým oživením. Záverečnému pred-

staveniu predchádzali stretnutia divadelníkov spolu s Helmutom Bistikom a pani učiteľkami Soňou Dzurikovou a Juttou Kaletovou. Spoločne sme vymýšľali scenár, hudbu, texty, scény, vyrábali sme kulisy a kostýmy. Nebolo to iba o divadle, ale hlavne o vzájomnom spoznávaní sa, rešpektovaní sa,

spolupráci, objavovaní skrytých talentov a zábave. Krátko pred predstavením sme prežili príjemný a zábavný výlet v Hnilčíku, kde sme okrem práce na divadle veľa spievali, športovali, plážovali a zabávali sa. Bez našich skvelých hudobníkov by to ale nebolo ono. Soňa Bučková hviezdila na akordeóne, Mário Horváth a Slávka Žigová na gitare. O športový program sa postarala pani učiteľka Peťa. Prišiel jún a všetci sme sa tešili na prázdniny. Messengerové skupiny však nezapadli prachom spolu s prázdninami, kamarátstva pokračovali a vznikli aj nové. Prišiel september a my sme pokračovali ďalej. Niektorí už opustili brány našej školy, potrebovali sme zaučiť nových divadelníkov. Ďalšia repríza bola plánovaná na Mikuláša. Uskutočnila sa v sále MsKS v Medzeve, kde sme hrali pre deti z okolitých „domčekov“ (Centrum pre deti a rodiny). Väčšina z týchto detí pochádza z minority, mnohí z nich navštevujú našu zák-

ladnú školu a možno sa práve skupina divadelníkov stala pre nich inšpiráciou do budúcnosti.

Ďakujeme všetkým partnerom a zúčastneným a dúfame, že také-

to projekty sa ešte budú realizovať.

Týmto projektom sa nič neskončilo. Práve naopak, pridali sa k nám aj ďalší.

EXKURZIA VYSOKÉ TATRY

Do Vysokých Tatier sme opäť zavítali po dvojročnej pauze. Mnohí z nás boli v našich veľhorách prvýkrát. Vysoké Tatry videli iba na internete alebo na obrázkoch v učebniciach. Počuli sme o nich na hodinách geografie, slovenského jazyka, dejepisu, ale vidieť ich majestátne štíty bola naozajstná pastva pre oči a pohladenie pre dušu. Tatry boli symbolom pre štúrovcov, čítali sme o nich v mnohých básňach a stali sa inšpiráciou pre umelcov. Priazniv-

cov športu zas láka vysokohorská turistika alebo zimné športy.

A tu zrazu sme sa stali ich súčasťou. Nebola to síce vysokohorská turistika, ale príjemná prechádzka, ktorá viedla z Popradského plesa na Štrbské pleso. Cestou sme si pozreli symbolický cintorín obetí Tatier. Po krátkej prestávke sme pokračovali na Štrbské pleso a navštívili sme Areál snov. Pozornosť púťali skokanské mostíky, lanovka na Solisko a množstvo turistov. Naše pu-

tovanie pokračovalo okolo plesa, zastavili sme sa pri vile Marína, kde kedysi žila naša najznámejšia autorka prírodnej lyriky Maša Haľamová. Pri plese nás očaril známy hotel Kempinski, kde natáčali komédiu Šťastný nový rok 1. Dievčatá si hneď predstavovali romantickú večeru vo vežičke s Janom Koleníkom. Naše potulky po Tatrách sa pomaly končili, príjemne unavení a dobre naladení sme sa vrátili domov.

Medzevskí husári

alebo rozprávanie o tom, ako sa uniforma stala ľudovým krojom v Medzeve

Príbeh jedinečnosti tohto kroja, na základe ústneho podania po generácii, ako ich zozbieral Valter Bistika, zosúladený s historickými faktami začína v máji 1703, keď sedmohradské knieža František Rákóczi II. vyvolal posledné stavovské povstanie v Uhorsku proti cisárovi Jozefovi I. Habsburgovi. Išlo o reakciu na okliešťovanie náboženských a sociálnych práv obyvateľov Uhorska. Hlavnou postavou tohto príbehu pre Medzev je Urban Czelder, mešťan z Vondrišela (dnes Nálepko), ale aj bývalý cisársky vojak. Ten regrutoval hlavne karpatských Nemcov do novoformovanej povstaleckej armády zvanej aj kurucká. Do Medzeva dorazil so svojím regimentom niekedy v jeseni 1703. Medzevčania, náboženstvom vte-

Útok šablou

Medzevský kroj

dy evanjelici, sa dali regrutovať v hojnom počte a to do tej miery, že v Medzeve bol zriadený cvičný tábor pre regrútov z južného Spiša a okolia Košíc. Tábor bol veľký a zrejme sa nachádzal na okraji chotárov Vyšného a Nižného Medzeva približne na sever od dnešného Počkaja. Jeden z miestnych názvov pre lokalitu je Cvičná lúka, čo zrejme odkazuje na polohu tejto vojenskej základne. Czelder bol schopný organizátor, z pôvodne dobrovoľníckej malej jednotky, čoskoro vybudoval husársky jazdecký pluk. Za pár rokov bol niekoľkokrát povýšený až do hodnosti brigádnika (brigádny generál), čo nešľachtický mešťan- sky pôvod v tých časoch takmer

vylučoval. Muži, ktorí nevedeli jazdiť na koni, boli pridelení ako pešiaci -hadjúsi do posádok obsadených miest na Spiši a Liptove. Jeho husársky pluk bol najväčší v celej kuruckej armáde a mal až 1600 jazdcov. Možno predpokladať, že tam slúžili aj Medzevčania, podľa určitých indícií aj v posádkach na Spiši – v Levoči. Takto sa v priebehu rokov 1704 - 1705 aj Medzevčania prebojovali takmer cez celé dnešné Slovensko. Na západnom Slovensku sa Czelderov pluk spojil s plukom Ján Bottyána zvaného Slepý. Bol to ďalší tzv. ľudový generál pochádzajúci z nízkych pomerov, o to viac obľúbený u obyčajných vojakov. Tento veterán vojen s Turkami musel byť vá-

žený aj u Medzevčanov, lebo podľa povesti počas dovolenky v zime 1705 - 1706 vykuli pre svoje pluky zbrane zvané baltafokoš, typovo ako jazdecká valaška a pre svojho obľúbeného generála Bottyána ho vraj aj vycifrovali zlatom. Fokošov, ktoré vyrobili, malo byť okolo 500 kusov. Po prerušení mierových rokovaní medzi cisárom Jozefom I. a kniežatom Rákóczim na jar 1706 sa Medzevčania vrátili k svojim plukom a priviezli aj dodávku nových nimi vykutých zbraní. Povstalci začali prehrávať boj po prehratej veľkej bitke pri Trenčíne 3. augusta 1708 a mnohí kuruci sa postupne sklamaní vracali domov. Účasť v povstaleckej armáde ich mala napríklad oslobodiť od platenia daní a poskytnúť aj iné výhody, čo sa reálne neudialo. Asi v tom čase sa u nás v Medzeve začala kurucká uniforma používať ako odev veteránov tejto vojny a podľa inej povesti väčšia skupina navrátilcov doviezla 2 vozy výstroja, ktoré zrejme rozdeli príbuzným a známym. Takto sa v tom čase v oboch Medzevoch začali nosiť tieto uniformy zrejme ako parádny „anzug“, až sa dostali do folklóru. Je to jedinečné riešenie, ktoré je vo folklóre raritou a že pretrvalo v miernych zmenách až 300 rokov, poukazuje na fakt, že Medzevčania majú dlhú rodovú pamäť a dnes sa na to ako si pozabúda.

Nabudúce napíšeme, z čoho kroj pozostával, ako sa zmenil v priebehu vekov a pripomenieme niektoré neskoršie udalosti, kde hral tento kroj dôležitú úlohu až do jeho zabudnutia z prevažne politických dôvodov po skončení 2. svetovej vojny.

Stanislav Pástor

30. výročie Schadirattam

Veľké veci si zaslúžia veľké oslavy a jednou z nich bola aj oslava 30. výročia úspešnej tanečnej skupiny Schadirattam.

Akcia bola veľmi vydarená. Program otvorili súčasní tanečníci, ktorí nám zatancovali zopár tancov a následne nás príhovorom privítala Mgr. Vilma Bröstlová

lová a aj pán Peter Sorger. Potom sme sa všetci spoločne zabávali, tancovali a zaspomínali si na staré časy, ktoré sme trávili v tomto tanečnom súbore.

Táto tanečná skupina bola založená v decembri 1991, aby sa zachovala dlhoročná tradícia. Vedúcimi tanečnej skupiny sa stali

Mgr. Vilma Bröstlová (moja babka), Klára Gašparová a Anna Méderová. V roku 1992 nastali veľké zmeny. Súbor prvýkrát dostal svoj vlastný názov Schadirattam. Toto pomenovanie vymysleli vtedajší tanečníci. Je to pôvodný nemecký tanec, ktorý tanečníci tancovali už v roku 1954.

Súbor na akordeóne doprevádzala Michaela Gedeonová. Tanečníci pri tancovaní museli spievať mantácke pesničky.

Od roku 1997 vedie tanečný súbor Schadirattam už len moja babka Vilma Bröstlová, ktorá je súčasne aj predsedníčkou spolku v Medzeve.

Za tieto roky sa prestriedalo mnoho tanečníkov. Neskôr súbor doprevádzala hudobná skupina Ameisen, čo v preklade znamená mravce.

V roku 2003 sa k tanečnej skupine Schadirattam pridala ďalšia tanečná skupina Wilde Buben.

Rozdiel medzi týmito dvomi skupinami bol ten, že v skupine Schadirattam tancovala len mládež vo veku 16 - 25 rokov a v skupine Wilde Buben deti vo veku 13 rokov. Wilde Buben tancovali podobne ako aj Schadirattam a na rôzne podujatia chodili spoločne.

Vystupovali však oddelene. Vedúcou detskej skupiny bola moja mamka Mgr. Vilma Bordigová. Táto skupina sa však po odchode vedúcej rozpadla a už viac sa neobnovila.

V súčasnosti je v skupine 20 tanečníkov, ktorí sa pravidelne

zúčastňujú na rôznych kultúrnych podujatiach v Chmelnici, Kežmarku, Medzeve, Tužine a okolitých obciach.

Vystupujú aj v zahraničí ako napr.: v Satu Mare v Rumunsku, v Karlsruhe v Nemecku, Maďarsku a pod.

Veľká vďaka patrí vedúcej súboru Mgr. Vilme Bröstlovej za to, že už 30 rokov úspešne vedie túto tanečnú skupinu. Nie je to ľahké, udržať mládež v dnešnej dobe je veľmi náročné. No „teta Vilma“, ako ju už roky jej tanečníci volajú, to s mládežou vie, o čom svedčí aj dĺžka trvania skupiny. Pevne dúfame, že jej zdravie bude stále slúžiť minimálne tak ako dnes a bude s takýmto elánom ešte dlho Schadirattam viesť.

Už teraz opäť odpočítavame 5 rokov do ďalšieho stretnutia, na ktoré sa veľmi tešíme.

Miroslava Quallichová

Adventný beh

Okrem tradičného Hámornického polmaratónu sa nám v spolupráci s BK Spartak Medzev podarilo do Medzeva v roku 2022 dostať ešte jedno bežecké podujatie - jeden zo série Adventných behov. Ide o projekt nadšencov z organizácie Time4fun z Moldavy n. B., ktorí ročne organizujú niekoľko bežeckých a cyklistických podujatí v rámci nášho okresu. V roku 2022 organizovali druhý ročník Adventného behu, ktorý sa skladal zo štyroch zastávok - Lorinčík, Čečejevce, Medzev a Moldava. Je to iný typ behu ako tradične po asfalte, keďže bežecké trasy v Medzeve viedli prevažne po lesných

cestách a chodníkoch. V Medzeve sme pripravili tri trate - LAZY pre mladých bežcov v dĺžke 1 km, ACTIVE pre menej zdatných bežcov v dĺžke 5.5 km a HERO pre tých zdatnejších v dĺžke 12 km s prevýšením 240 metrov. Celkovo si v Medzeve zmeralo sily 79 bežcov a bežkyň. Všetky tri trate napriek nepriaznivému počasiu boli výborne pripravené a značené aj celá organizácia bola na vysokej úrovni, za čo patrí vďaka zamestnancom MsPS Medzev, členom BK Spartak Medzev, starostovi Vyšného Medzeva, DHZ Medzev, MFK Spartak Medzev, mestskej polícii a iným dobrovoľníkom. Podujatie

bolo veľmi dobre organizačne zabezpečené aj zo strany Time-

4fun, naši členovia DHZ navarili v poľnej kuchyni „neprekonateľný“ slepačí vývar a všetci účastníci došli v zdraví do cieľa. Veríme, že aj v tomto roku zavíta séria Adventných behov k nám do Medzeva a veríme aj vo vyššiu účasť, keďže sú to preteky v krásnej prírode nášho mestečka. Dovidenia v decembri.

Výsledky podujatia nájdete na stránke

www.time4fun.sk

Radoslav Gedeon

Od zeleného stola

Keďže je stolný tenis šport, ktorý sa realizuje v interiéri, dá sa hrať celoročne. Bol 17. december 2023, konať sa mal tradičný Vianočný stolnotenisový turnaj, ale všetko sa napokon zomlelo inak. Prišla pozvánka z Bratislavy od našich blízkych priateľov, či by sme sa chceli zúčastniť stolnotenisového turnaja štvorčlenných mužstiev v najmodernejšej stolnotenisovej hale v strednej Európe. No a my sme chceli. Teraz už môžeme povedať, že to bolo správne rozhodnutie.

Spomedzi 14 mužstiev a 56 hráčov, kde náš klub a mesto reprezentovali Milan Hamadej, Peter Zvirinský, Jozef Jaroš a Roman Flegner, sme obsadili celkové 1. miesto v súťaži mužstiev. V súťaži jednotlivcov obsadil Roman Flegner krásne 2. miesto, Jozef Jaroš 4. miesto, Peter Zvirinský 6. miesto a Milan Hamadej 21. miesto. Turnaja sa zúčastnili hráči z Čiech, Malaciek, Piešťan, Smoleníc...

Ešte pred začiatkom odvetnej časti ligy sme však chceli zorganizovať namiesto vianočného turnaja iné zaujímavé podujatie, a tak sa koncom januára uskutočnil prvý ročník Turnaja o najlepšieho Medzevčana v stolnom tenise v kategóriách registrovaní a neregistrovaní hráči. Stretli sa tam nadšenci stolného tenisu rôznych generácií. Poniektorí oprášili svoje rakety po dlhých rokoch. V príjemnej a uvoľnenej atmosfére si zmerali sily bežci, hasiči, primátor, riaditeľ školy a neposlednom rade aj deti.

Z víťazstva v skupine neregistrovaných sa tešil Marek Kaleta, druhý bol Dušan Oravec a tretie miesto si odniesol Gerhard Balasch. Medzi registrovanými hráčmi si prvenstvo výbornou hrou zabezpečil Miroslav Mogygorosi z Hája, druhý skočil Peter Kaleta a tretie miesto po tuhom boji uchmatol Jozef Jaroš. Pevne veríme, že založíme tradíciu a v podobnom zložení sa stretneme aj o rok.

Roman Flegner

Odpady

Neoblíbená téma

Nemáme ju radi. Stále, keď sa načne téma odpadov, očakávame poučovanie, prikazovanie a kontrolu. Nič sympatické.

Ale ani nič logické. Odpady totiž neexistujú. Existujú zvyšky rôznych materiálov/vecí, ktoré po ukončení akejkoľvek našej aktivity zostali a nevieme ich viac zúžitkovať. Zostávajú takmer po každej činnosti, ktorú vykonávame, či je to komplikovaná výroba veľkých nadzvukových dopravných lietadiel alebo jedenie doma večer za stolom s rodinou. A pri všetkom, čo si vieme predstaviť medzitým. Len tak na okraj, ak chceme, aby bolo na druhý deň pekné počasie, po večeri nezostane nič, no niekedy, výnimočne predsa len môže.

Čo zvýši pri našej výrobe (a určite niečo zvýši, aj pri najdôkladnejšom plánovaní) a my to už nevieme zúžitkovať, posunieme niekomu, kto s tým vie ďalej pracovať, či inak to využiť. Robíme to zriedka priamo, väčšinou prebieha realizácia cez firmy, ktoré sa tým profesionálne zaoberajú. Je to fajn, šetrí sa prírodné zdroje, zbytky po našej činnosti sa nikde nehromadia, nikto nikoho neobťažuje a každý je spokojný. Je spokojný, pretože si je vedomý toho, že prispieva k tomu, že naša krásna planéta zostane zachovaná v stave vhodnom pre život aj pre budúce generácie.

Poznám kopu ľudí, čo to tak robia. Nie preto, lebo im to prika-

zuje zákon, vyhláška, či všeobecne záväzné nariadenie, nie preto, že k tejto téme existuje smernica Európskej únie. Robia to preto, lebo cítia, že je to tak správne, preto, lebo zdieľajú optimistickú víziu o zachovaní prírody našej planéty pre nasledujúce generácie, tiež preto, lebo majú radi svoju rodinu. A v neposlednej miere aj preto, lebo veria v človeka, v to, že každý z nás je dôležitý a môže prispieť k zlepšeniu tohto sveta, že aj jednotlivec niečo znamená a že so správnymi vecami nie je potrebné čakať, kým to budú robiť všetci ostatní.

A tí, čo to tak nerobia, majú odpady.

Jozef Schmiedl

Medzevská fašiangovačka

Fašiangy majú všade rovnakú pointu s regionálne odlišným prevedením. Aj u nás. Vo Vyšnom Medzeve sa oslavujú trochu inak ako v meste. Mohli sme sa o tom presvedčiť 18. februára.

Vo Vyšnom Medzeve má organizáciu fašiangov pevne v rukách Fašiangový výbor. Už roky. Nejde o nič oficiálne, je to partia nadšených ľudí, ktorí vedú ako na to a chcú. Naplánujú, pripravujú, zabezpečia aj zrealizujú. Pomoc samosprávy je neprehliadnuteľná, príspevok Karpatskonemeckého spolku tiež. Dá sa bez preháňania povedať, že fašiangy sú záležitosťou celej dediny.

Aj tohto roku. Od rána bolo v Kultúrnom dome rušno. Kým sa členovia sprievodu prezliekali a maskovali, v kuchyni začali chystať dobroty pre fašiangový sprievod a hostí. Boli šišky, boli zabíjačkové dobroty. Na dvore sa pripravovalo prevarené víno a tiež perkelt. Od deviatej sprievod chodil so spevom po dedine, štedré dary z domácností poslúžili ako zaslúžené občerstvenie. Popoludní sa začali schádzať hostia a všetko završila fašiangová veselica v sále Kultúrneho domu.

V Medzeve sa dej fašiangov

sústredil na námestí. Kým tam fašiangový sprievod vyčaroval úsmevy okoloidúcich, v zázemí, v školskej kuchyni, sa vypiekali šišky. Chystali sa oslavy v priestoroch trhoviska, stánky s občerstvením, pódium. Levanda pripravila pre členov sprievodu praženicu. Popoludní sa ľudia zišli pred pódium, mohli sa občerstviť šíškami, zabíjačkovými špecialitami či vareným vínom. Prišla ich hromada. Šikovné deti z Materskej školy, zo Základnej umeleckej školy a zo Základnej školy zažiarili na pódium tanečnými vystúpeniami. Ľudia zostali pri hudbe až do

večera. Mnohí Nižnomedzevcovia po ukončení programu na námestí v Medzeve pokračovali plynule

v oslavách na sále vyšnomedzevského kultúrneho domu na fašiangovej veselici. A tak, hoci sme mali fašiangy oddelené, mali sme ich aj tak trochu spoločné.

Záverom: do organizovania osláv Fašiangov sa v oboch Medzevoch zapojilo množstvo ľudí, ich vymenovanie by zabralo dosť veľa priestoru a možno by sa nám podarilo nechtiac niekoho vynechať. Preto takto hromadne vyslovujeme všetkým veľké

Ďakujeme!

Samozrejme tiež od všetkých. Oni sa v tom tí, ktorých sa to týka, nájdú.

Jozef Schmiedl

Demografické údaje

za rok 2022

Naše mesto Medzev každoročne disponuje údajmi o stave obyvateľstva, s ktorými by sme radi oboznámili aj širokú verejnosť. K 31. 12. 2022 žilo v našom meste 4118 obyvateľov. Oproti roku 2021 sa počet obyvateľov znížil o 26. Počas roka 2022 sa v Medzeve narodilo 49 detí a 45 obyvateľov odišlo na večný odpočinok. Pristáhovalo sa k nám 46 ľudí, ale odšťahovalo sa 54.

Z hľadiska vekovej štruktúry 21,5% Medzevčanov je vo veku do 14 rokov, 66% v produktívnom veku 15 – 65 rokov a zvyšných

12,5% tvoria naši starší obyvatelia nad 65 rokov. V Medzeve sú muži v mierne prevahe, na konci roku 2022 ich bolo presne o 44 viac.

82% sa hlási k slovenskej národnosti a 56% k rímskokatolíckemu vierovyznaniu.

Vraví sa, že mládež je naša budúcnosť a preto na záver ešte zaujímavosť – momentálne evidujeme v meste 124 stredoškôľakov a 42 vysokoškôľakov.

Mestský úrad

Podujatia

pri ktorých sa môžeme stretnúť v Medzeve, alebo vo Vyšnom Medzeve

V apríli sa vo Vyšnom Medzeve a v Lucia Bani uskutoční posedenie s jubilantmi, vyšnomedzevskí dôchodcovia majú naplánovanú brigádu na vyčistenie verejného priestranstva, hvezdáreň chystá Deň letectva a kozmonautiky, ZUŠ pripravuje Akordeónový koncert profesorov Košického konzervatória F. Pöhmovej a J. Demjana na historickej sále, vo hvezdárni bude slávnostná vernisáž výstavy s odovzdávaním cien víťazom: Vesmír očami detí XXXVIII. - celoslovenská výtvarná súťaž, mesto Medzev a MsKS v rámci Dňa Zeme otvorí na turistickom chodníku turistickú sezónu, ZUŠ pripravuje koncert žiakov 1. 2. a 3. ročníka a prípravného štúdia „Spolu nám to ide lepšie“ a rodinný koncert „Zahrajte nám spolu“ na historickej sále. Na Mariánskom námestí budeme stavať máj, a nebude chýbať aj predprvomájová veselica.

V máji sa pripravuje vo Vyšnom Medzeve aj v Lucia Bani posedenie pri príležitosti Dňa matiek, kolkársky turnaj o pohár starostu obce Vyšný Medzev, a aj Jäger párty v Kultúrnom dome. ZUŠ usporiada promenádny koncert na Mariánskom námestí v Medzeve, vo hvezdárni budú Európske solárne dni, tradične sa uskutoční pietna pripomienka

78. výročia ukončenia II. svetovej vojny s kladením vencov pri pamätníku padlým, ZŠ zorganizuje Beh víťazstva, vo hvezdárni odovzdajú ceny víťazom regionálnej literárnej súťaže Astronomické sci-fi, na historickej sále sa uvedie divadelné predstavenie „Účet“. A ešte jedno podujatie vo hvezdárni - slávnostná vernisáž výstavy s odovzdávaním cien víťazom literárno - výtvarnej súťaže „Staň sa ilustrátorom XII“.

Jún priniesie Deň detí s večernou zábavou, ľudový večer a oldies párty v Kolkárni kultúrneho domu vo Vyšnom Medzeve, v historickej sále budú pod dáždnikom ZUŠ absolventské koncerty a výstavy. Mesto Medzev chystá Deň detí, Enduro Moto Club zorganizuje v Motokrosovom areáli vo Vyšnom Medzeve pretek seriálu Cassovia cup. Vo hvezdárni sa uskutoční slávnostná vernisáž výstavy s odovzdávaním cien víťazom súťaže vo výtvarnom umení, vo fotografii a v literárnej tvorbe: Ako vidím Rudohorie 3. ročník, regionálna súťaž v spolupráci s MAS Rudohorie, žiaci tanečného odboru ZUŠ predvedú záverečné vystúpenie na sále MsKS. A budú aj Dni mesta.

Presné termíny sa dozviete na pozvánkach. Ste srdečne pozvaní.

Okrúhle výročia

historických udalostí pripadajúcich na rok 2023

História Medzeva a Vyšného Medzeva (v mnohom spoločná) nás učí, kto sme a prečo sme takí, akí sme. Významné dejinné udalosti sú míliačkami na ceste z minulosti do súčasnosti. Je dobré si ich pripomínať nielen preto, aby bol dôvod na oslavu, ale aj pre poučenie, aby sme omyly a chyby našich predkov nemuseli opakovať.

Aktuálne tohtoročné okružle výročia:

1573 Pred 450timi rokmi potvrdil cisár Maximilián mestské práva Medzeva.

1613 V tomto roku uplynie 410 rokov, odkedy Matej II. potvrdil opäť práva mesta Medzev voči jasovskému prepošstvu.

1618 Vyšný Medzev získava od kráľa Mateja II. štatút banského mesta.

1773 Začiatok výstavby nového kostola vo Vyšnom Medzeve uplynulo.

1778 Po dokončení nového kostola vo Vyšnom Medzeve nechal rožňavský biskup zbúrať starý kostol, aby sa tam neusídlili reformované cirkvi. Táto škododostná udalosť sa stala pred 245 rokmi.

1783 4. júla na svojej okružnej ceste navštívil cisár Jozef II. Nižný Medzev. Zastavil sa na námestí, prijal ho vtedajší richtár Martinus Tischler. Cisár prijal malé občerstvenie, medzitým mu a jeho sprievodu prepriahli kone a pokračoval v ceste smerom do Štósu. Očitých svedkov tejto slávnostnej udalosti nemáme, veď odvtedy prešlo 240 rokov.

1788 Kovárske cechy z Medzeva a zo Štósu sa dohodli na kvótach pre obmedzenie denného množstva pri výrobe motýk. Na základe tejto dohody boli na medzevský trh pripustení kováči zo Štósu, ktorí dohodu potvrdili. Táto dnes už neaktuálna dohoda bola uzavretá pred 235 rokmi.

1868 Od narodenia najvýznamnejšieho básnika Karpata

skonemeckého regiónu, teológa Petra Gallusa, uplynie v tomto roku 155 rokov. Majme, prosím, viac takých rodákov.

1878 Pred 145 rokmi si Medzevčania založili Hasičský zbor.

1893 130. výročie výstavby železničnej trate Počkaj – Baňa Lucia.

1903 Pred 110 rokmi zomrel Dr. Georg Ludwig, lekár a pedagóg, autor odborných kníh z oblasti očné lekárskeho. Bol cisárskym a kráľovským nadštabným lekárom a hlavným lekárom v rôznych posádkových nemocniciach.

1908 Výročie úmrtia vynálezcu, konštruktéra a stredoškolského profesora pôvodom z Medzeva Jánosa Patóa. Odvtedy uplynulo 115 rokov, no takých Medzevčanov by sme si mali pamätať navždy.

1928 Pred 95 rokmi začala výstavba kúpalisko v Lucia Bani.

1938 Lucia Baňa sa po rozpade Československa stáva súčasťou Maďarska. Hračkou osudu „veľkých“ dejín sa obec stala pred 85 rokmi.

1943 Elektrifikácia Vyšného Medzeva. Svetlo sa tu elektrinou už 80 rokov.

1948 Pred 75 rokmi bola zavedená premávka osobných vlakov na trati Počkaj – Baňa Lucia.

1978 Zrušenie Základnej školy vo Vyšnom Medzeve. Došlo k tomu pred 45 rokmi z dôvodu, že počet žiakov nespĺňal vtedajšie limity pre prevádzku školy.

1993 Ešte jedno školské výročie. Pred 30 rokmi bola v základnej škole v Medzeve zavedená výučba nemeckého jazyka od prvého ročníka.

Pred 30 rokmi zomrela v Rožňave pani Edith Gedeon, autorka samizdatových diel poézie a prózy v nemčine aj v maďarčine. Vďačíme jej za zachovanie mnohých historických dokumentov.

Jozef Schmiedl

SMS INFO

Z dôvodu zlepšovania informovanosti občanov mesto Medzev ponúka možnosť prijímať dôležité mestské oznámenia prostredníctvom obľúbených textových aplikácií Viber, WhatsApp, Messenger a e-mail. Využite bezplatné prijímanie oznámení buď online prihlásením, alebo osobnou návštevou Mestského kultúrneho strediska pre prijímanie oznámení vo forme SMS správ.

Prihlásenie sa do zoznamu príjemcov

Online prihlásením

1. Navštívte webovú stránku:
<https://www.mojenotifikacie.sk/medzev>
2. Vyplňte bezplatný registračný formulár.
3. Potvrďte kliknutím na tlačidlo: ODOSLAŤ ÚDAJE.

Osobnou návštevou Mestského kultúrneho strediska mesta Medzev

1. Navštívte Mestské kultúrne stredisko osobne a požiadajte o prihlásenie vášho mobilného čísla do Moje Notifikácie.

MOBILNÁ APLIKÁCIA

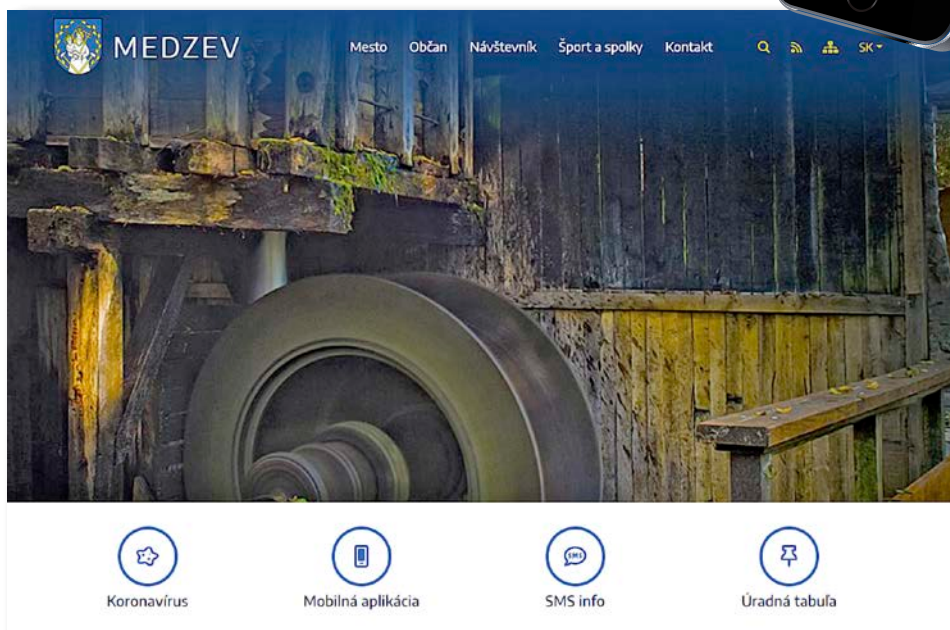
Novinky z nášho mesta do vášho mobilu

Predstavujeme vám službu pre občanov:

Mobilnú aplikáciu pod názvom V OBRAZE.

- Prináša prehľad aktualít z webu našej obce.
- Upozorní na nové správy.
- Dozviete sa včas o pripravovaných akciách.
- Môžete si prezerať fotografie alebo dokumenty z úradnej tabule.
- Do aplikácie sa nemusíte registrovať, neposkytujete žiadne osobné údaje.

Ako si aplikáciu stiahnuť cez Google Play alebo App Store?

1. Vo Vašom mobile si **otvorte aplikáciu Obchod Play** alebo **App Store**.
2. Do vyhľadávacieho okna zadajte názov V OBRAZE.
3. Kliknite na **Inštalovať**.
4. Po nainštalovaní kliknite na položku **Otvoriť** (povoliť oznámenia).
5. Po otvorení pridáte vašu obec.
6. Po výbere obce sa dáta automaticky z webu nahrajú do mobilnej aplikácie.

Aplikáciu si môžete stiahnuť aj cez QR kódy

Pre podrobnejší postup nainštalovania aplikácie kliknite na www.aplikaciavobraz.sk.

Upozorňujeme na novú stránku mesta Medzev www.medzev.sk

Názov: Medzevčan, **Vydáva:** Mestské kultúrne stredisko mesta Medzev, Kováčska 85, 044 25 Medzev, **IČO:** 00135283, **Ročník:** XVII, Číslo: 01/2023, **Periodicita vydávania:** 4x ročne, **Dátum vydania:** 31. 3. 2023, **Registrácia:** Ministerstvo kultúry SR č. EV 3716/09, ISSN 2644 - 7134, **Redakčná rada:** Šéfredaktor: Jozef Schmiedl, členovia: Ingrid Horváthová, Miroslava Quallichová, Stanislava Ballaschová, Oľga Ballaschová, Andrea Schmotzerová, Radoslav Gedeon, **Foto:** Alžbeta Morová, Stanislav Pástor, autori článkov, Počet výtlačkov: 1400 ks, **Distribúcia:** bezplatne pre obyvateľov Medzeva a Vyšného Medzeva

Autor : Clemént Michel
Preklad: Elena Flašková

ÚČET

LUKÁŠ LATINÁK
ADY HAJDU
RÓBERT JAKAB

Réžia : Jakub Nvota.

www.fluent.sk

Divadelná hra „ÚČET“
v pondelok 22.05.2023
o 18:00 hod.

v Historickej sále MsKS, Medzev.

PREDPREDAJ VSTUPENIEK

v knižnici MsKS, alebo na tel. č. 0918 878 511.

Hra „Účet“ je skvelou príležitosťou pre troch skúsených výrazných hercov – Ady Hajdu, Lukáš Latinák a Róbert Jakab. Prebudenie troch kamarátov po spoločne prehýrenej noci privedie túto trojicu k pátraniu po odpovediach : čo, s kým a ako sa čo stalo... a hlavne kto to všetko zaplatí, keďže suma na účte straší najmä najlakomejšieho z nich.